

Minerva Trajlović Kondan

Univerzitet u Beogradu - Filološki fakultet

minervatra@yahoo.com;

minerva.trajlovic.kondan@fil.bg.ac.rs

Simona Popov

Univerzitet u Beogradu - Filološki fakultet

popov.simona@yahoo.com;

simona.popov@fil.bg.ac.rs

Calcul lingvistic și identitatea discursivă. Cazul românilor din Voivodina

Lucrarea de față investighează calcul lingvistic în discursul oral și scris al românilor din Voivodina, într-un context de bilingvism diglosic româno-sârb și evidențiază importanța interculturalității și interlingvisticii în înțelegerea complexității comunicării într-un spațiu plurilingv și multicultural. Corpusul, care stă la baza acestei lucrări, include interviuri cu interlocutorii din mediile rurale și urbane din Voivodina, secvențe din emisiuni și podcasturi („Magazin TV”), precum și articole din presa locală (săptămânalul „Libertatea”). Analiza se bazează pe un cadru teoretic care combină lingvistica variațională (Coșeriu) cu teoria acomodării comunicăionale (Giles) și cu antropologia discursului (Heller, Woolard), pornind de la o metodologie calitativă: analiza discursului, observația etnografică și interpretarea contextuală.

În urma analizei, se pot evidenția diferențe între discursul oral și discursul mediatizat, care țin de frecvența calcurilor, dar și de formele și funcțiile lor (pragmatice, identitare, ideologice, expresive și compensatorii). În corpusul analizat, calcul lingvistic apare ca rezultat al bilingvismului funcțional, ca strategie identitară și adaptare pragmatică, ca indiciu al nesiguranței și al loialității etnolingvistice. Comunitatea vorbitorilor adoptă poziții ambigue față de aceste forme, oscilând între înacceptarea normativă a acestora și valorizarea lor ca marcatori discursivi ai unei identități minoritare.

Cuvinte-cheie: calc lingvistic, bilingvism diglosic în Voivodina, variație lingvistică, identitate și ideologii ale limbii, acomodare discursivă